

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM
2010-03-23
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
6392—6394-10 E
Enhet 1:2

SÖKANDE

Jan Sköld, 530714-4690
Bohusgatan 4
302 38 Halmstad

MOTPARTER

Mål nr 6392-10
Halmstads kommun, 212000-1215
Box 153
301 05 Halmstad

Mål nr 6393-10

Halmstad Energi och Miljö AB, 556528-3248
Box 31
301 02 Halmstad

Mål nr 6394-10

Halmstads Energi och Miljö Nät AB, 556330-3980
Box 31
301 02 Halmstad

Ombud: Advokat Andreas Lindström
Advokatfirman Lindahl KB
Studentgatan 4
211 38 Malmö

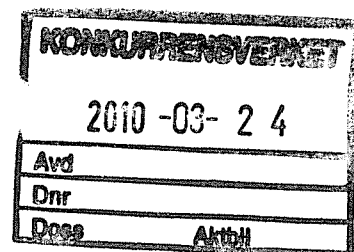
SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
förkortad LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår Jan Skölds ansökan om överprövning.

Länsrättens i Hallands län interimistiska beslut den 30 november 2009
upphör därmed att gälla.

Dok.Id 1538

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 53197 400 15 Göteborg	Sten Sturegatan 14	031 - 732 70 00 E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se	031 - 711 78 59	måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND

Halmstads kommun, Halmstads Energi och Miljö AB och Halmstads Energi och Miljö Nät AB (samtliga nedan kallade kommunen) har efter upphandling avseende ett flertal tekniska konsulttjänster, ref. nr. KS 2009/0335, i tilldelningsbeslut den 20 november 2009 beslutat att anta anbud från nio olika leverantörer inom olika konsultområden. De av Jan Sköld företrädde bolagen Sköld Byggkonsult, BR Byggkonsult HB, Lars Kjellgard Byggkonsult AB och J Nilsson Project Konsult AB har inte varit bland de valda leverantörerna.

Efter att Jan Sköld ansökt om överprövning av upphandlingen och därvid hemställt om interimistiskt beslut har dåvarande Länsrätten i Hallands län genom beslut den 30 november och den 1 december 2009 förordnat att upphandlingen inom konsultområdena ”Projekt- och byggledning”, ”Kvalitetsansvarig PBL” och ”Besiktning bygg” tills vidare inte får avslutas.

YRKANDEN M.M.

Jan Sköld yrkar att rättelse av inlämnade anbud ska göras, alternativt att upphandlingen ska göras om och anför i huvudsak följande. Principen om likabehandling har kränkts då kommunen inte tagit hänsyn till att poängberäkningssystemet för högskoleutbildning ändrats fr.o.m. den 1 juli 2007. Heltidsstudier under ett studieår (40 veckor) ger numera 60 högskolepoäng jämfört med tidigare 40. Kommunen har nöjt sig med att tilldela anbudslämnarna de högskolepoäng som de själva har angivit, utan att justera för vilken tidpunkt examen för utbildningen gäller. Det är inte poängen i sig som är relevant för utvärderingen, det måste vara den faktiska utbildningen. Det åligger kommunen att likställa olika poängberäkningssystem. Kommunen har på ett felaktigt och diskriminerande sätt jämfört de olika anbudsgivarna. Oavsett vilket poängsystem som har använts vid utvärde-

ringen är det felaktigt utfört, då någon likställning av de poäng de olika anbudsgivarna lämnat aldrig har gjorts. Kommunen har i förfrågningsunderlaget inte heller redovisat vilket beräkningssystem som skulle användas. Det innebär att anbudsgivare exempelvis kan ha räknat om sina gamla poäng enligt det nya systemet. Enligt samtal med kommunen har kommunen fört in de poäng som anbudsgivaren angivit, utan att kontrollera vilket beräkningssystem de hänför sig till. Ett exempel på att kommunen använt sig av det nya systemet från 2007 för poängberäkning är att en högskoleingenjör i resultatrapporten har tilldelats 180 högskolepoäng. Om det krävs 180 högskolepoäng för att erhålla maximala poäng i utvärderingen har kommunen brutit mot proportionalitetsprincipen. För en likvärdig teoretisk utbildning har man under olika tidsperioder kunnat få 160, 180 eller 300 högskolepoäng. Det kan inte vara rimligt att det ska krävas full civilingenjörsexamen plus ytterligare 20 högskolepoäng. I så fall har kommunen ställt krav som objektivt sett inte är nödvändiga för att en leverantör ska kunna genomföra avtalet/uppdraget med gott resultat. Det framstår som tveklöst att kommunen har varit medveten om att poängberäkning för akademiska examina kan anges på olika sätt. På ett flertal ställen i resultatrapporten har kommunen, då anbudsgivaren inte själv angett poäng utan endast examen, för civilingenjör gett 180 poäng utan att kontrollera utbildningens längd. Påståendet att bolagen inte lidit skada är fel. Om en korrekt bedömning av anbuden hade gjorts och alla anbudslämnare hade bedömts på samma grunder skulle de av honom företrädde bolagen ha antagits som leverantörer inom konsultområdena ”Projekt- och bygglösning”, ”Kvalitetsansvarig PBL” och ”Besiktning bygg”.

Kommunen bestrider bifall till Jan Skölds begäran om överprövning och anför bl.a. följande. Det skallkrav som har uppställts i förfrågningsunderlaget vad gäller utbildning är gymnasieutbildning/fackskola. Poäng har sedan getts för slutförd utbildning som är relevant för konsultområdet – till exempel men inte uteslutande civilingenjörsutbildning – upp till 180 hög-

skolepoäng. Det är utbildningens längd som har varit avgörande vid bedömningen. Civilingenjörsutbildningen har förändrats genom åren från att ha varit fyra år, till att vara fyra och ett halvt år och numera är den fem år. Fr.o.m. 2007 har även beräkningen av högskolepoäng ändrats på så sätt att varje tidigare poäng numera motsvarar 1,5 poäng. Anbudsutvärderingen har, beträffande samtliga anbud, utgått från det äldre system att beräkna högskolepoäng som gällde före 2007. På grund av ett förbiseende tilldelades en högskoleingenjör felaktigt 180 högskolepoäng vid utvärderingen av kriteriet utbildning inom konsultområdet ”Kvalitetsansvarig PBL”, detta rättades aldrig eftersom det aktuella anbudet förkastades av annan anledning. Däremot tilldelades samma högskoleingenjör 120 högskolepoäng vid utvärderingen av kriteriet utbildning inom konsultområdet ”Kostnadsberäkningar”. Misstaget ska således inte ses som vägledande avseende kommunens bedömning av utbildningspoäng i övrigt. En upphandlande myndighet beslutar själv om formen för upphandlingen och utvärderingen av anbuden. Myndigheten har inte heller någon skyldighet att kontrollera att de uppgifter som anbudsgivare lämnar i sina anbud är vederhäftiga. Kommunen har behandlat alla anbudsgivare på ett likvärdigt sätt och de har haft samma förutsättningar att lämna anbud. Det finns inget som tyder på att någon av anbudsgivarna felaktigt räknat om sina utbildningspoäng till att motsvara det nya poängberäkningssystemet och därmed fått en högre poäng i utvärderingen. Jan Skölds poäng för utbildning har bedömts utifrån precis det poängberäkningssystem enligt vilket han angivit sina poäng och han har således inte lidit skada av utformningen av förfrågningsunderlaget.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Förvaltningsrätten har enligt 16 kap. 2 § första stycket LOU att pröva om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i den lagen. Om så är fallet och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt 1 kap. 9 § samma lag ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska enligt samma paragraf principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 12 kap. 1 § LOU ska en upphandlande myndighet anta antingen det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller det anbud som innehåller det lägsta priset. Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, ska myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd. En upphandlande myndighet ska i förfrågningsunderlaget ange vilken grund för tilldelning av kontraktet som kommer att tillämpas. Enligt samma kapitel 2 § ska den upphandlande myndigheten ange hur sådana kriterier som avses i 1 § kommer att viktas inbördes vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga. Kriterieviktningen får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning.

Utredningen i målet

I kommunens förfrågningsunderlag avseende de olika konsulttjänsterna anges att det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga kommer att antas med hänsyn till de viktade utvärderingskriterier som redovisas under respektive konsultområde. För bedömning och utvärdering ska en konsultförteckning över samtliga konsulter som kan erbjudas uppdrag inom det aktuella området bifogas anbudet. Under rubriken utvärdering för konsulttjänsterna ”3. Projekt- och byggledningskonsult”, ”4. Kvalitetsansvarig PBL konsult” och ”8. Besiktning byggkonsult (inom fastighetsområdet)” anges att kriterierna ”kvalitet/utbildning” viktas till 30 procent, ”kvalitet/erfarenhet” viktas till 30 procent samt att ”pris” viktas till 40 procent. *När det gäller utbildning så kommer endast slutförd utbildning relevant för konsultområdet att bedömas. Maximal poäng (100) ges vid 180 högskolepoäng, därefter fallande värde efter antal högskolepoäng, lägsta poäng (0) ges vid gymnasieutbildning/fackskola.* Två konsulter ska ingå i utvärderingen. Deras poäng summeras och divideras med 2 för ett medeltal som anbudsgivaren anger.

Av Jan Skölds anbud framgår att de två konsulterna har civilingenjörsutbildningar om 160 högskolepoäng vardera samt ytterligare 10 poäng international construction respektive företagsekonomi. Detta resulterar i ett poängmedeltal om 170 högskolepoäng. Kommunen har i resultatrapporten tilldelat bolagen 94,44 poäng av 100 avseende utbildningskriteriet.

Förvaltningsrättens bedömning

Den upphandlande enheten har friheten att formulera utvärderingskriterierna utifrån sina behov så länge dessa är transparenta och inte strider mot de grundläggande principerna i LOU. Ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat och innehålla samtliga krav på det som ska upp-

handlas att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse vid upphandlingen. Tilldelningskriterierna ska vara formulerade på ett sådant sätt att alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare kan tolka kriterierna på samma sätt. Även den upphandlande myndigheten ska tolka tilldelningskriterierna på samma sätt under hela förfarandet och den utvärderingsmodell som används ska vara utformad så att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat. Detta följer av gemenskapsrättens krav på likabehandling, förutsebarhet och transparens.

I nu aktuellt förfrågningsunderlag anges att maximal poäng för utvärderingskriteriet utbildning ges vid 180 högskolepoäng, men det anges inte enligt vilket poängberäkningssystem högskolepoängen ska räknas. Enligt Jan Sköld medför detta en möjlighet för anbudsgivarna att använda sig av olika system för beräkningen av högskolepoäng, vilket leder till orättvisa resultat då anbuderna inte kan jämföras på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt. Kommunen har anfört att ingenting tyder på att någon anbudsgivare skulle ha räknat om sina konsulter högskolepoäng enligt det nya systemet. Kravet på likabehandling har följts, då samtliga anbudsgivares högskolepoäng har bedömts enligt det system som gällde före 2007. Enligt förvaltningsrättens mening hade det varit av värde att det i förfrågningsunderlaget specificerades enligt vilket system högskolepoängen skulle beräknas, alternativt att anbudsgivarna skulle ange vilket år konsulternas examen avlades eller utbildning avslutades. Det har dock inte framkommit att anbudsgivarna har använt sig av olika system för att beräkna konsulternas högskolepoäng, eller att kommunen vid utvärderingen rent faktiskt har behandlat dem olika på denna grund. Att civilingenjörsutbildningen före 1985 var fyraårig och då omfattade 160 högskolepoäng jämfört med senare 180 poäng är en annan sak. Jan Sköld har uppgett att civilingenjörsutbildningen ändrades 1985 vad gäller längd och poängberäkning för att anpassas till övriga högskole- och universitetsutbildningar, men att kunskapsin-

nehållet i utbildningarna är detsamma. En examen om 160 poäng från tiden före 1985 bör, enligt honom, därför kunna jämföras med en senare examen om 180 poäng. Han invänder också att ett krav på 180 högskolepoäng för att erhålla maxpoäng i utvärderingen är oproportionerligt i förhållande till de uppdrag som ska genomföras.

Förvaltningsrätten konstaterar att det i förfrågningsunderlaget inte uppställs något krav på en specifik högskole- eller universitetsexamen, även om en civilingenjörsutbildning typiskt sett är en för konsultområdet relevant slutförd utbildning. Den lägsta nivå på utbildning som krävs för att kvalificera sig är gymnasiekompetens/fackskola och gränsen för att erhålla maximal poäng vid utvärderingen har satts till 180 högskolepoäng. Bortsett från vad som ovan anförts om att systemet för beräkningen av högskolepoängen kunde ha framgått tydligare, anser förvaltningsrätten att det av förfrågningsunderlaget klart framgår vad kommunen tillmäter betydelse vid bedömningen av kriteriet kvalitet/utbildning. Att utbildningens längd skulle komma att ha betydelse vid utvärderingen av anbuderna bör anbudsgivarna ha insett i och med att en viss högskolepoäng har angetts i förfrågningsunderlaget. Det har stått Jan Sköld och andra anbudsgivare fritt att begära förtydliganden från kommunen om något var oklart, liksom att i anbudet specificera att konsulternas äldre civilingenjörsutbildning om 160 poäng borde kunna jämföras med nyare examen om 180 poäng. Kommunen har genomfört utvärderingen utifrån de kriterier som uppställts i förfrågningsunderlaget och har därvid tilldelat de anbudsgivare vars konsulter enligt konsultförteckningen har 180 högskolepoäng maxpoäng. Förvaltningsrätten anser varken att förfarandet strider mot likabehandlingsprincipen, eller att kravet på 180 högskolepoäng för maxpoäng strider mot proportionalitetsprincipen.

Sammanfattningsvis bedömer förvaltningsrätten att såväl förfrågningsunderlaget som utvärderingen får anses uppfylla de krav som ställs i LOU. Det finns därför inte tillräckliga skäl att besluta om att upphandlingen ska göras om eller att den ska få avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Det interimistiska beslutet från den 30 november 2009 upphör i och med denna dom att gälla.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1B)

Ellinor Malmberg

/IB

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

